

Raport final comun de activitate
în cadrul proiectului
**„Dezvoltarea parteneriatelor
pentru reducerea numărului de accidente
rutiere în Chișinău și Tiraspol”**

This programme is funded by the European Union,
co-funded and implemented by the
United Nations Development Program

Support to Confidence Building Measures
Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii
Поддержка мер по укреплению доверия

Empowered lives.
Resilient nations.

Raport final comun de activitate în cadrul proiectului:

„Dezvoltarea parteneriatelor pentru reducerea numărului de accidente rutiere în Chișinău și Tiraspol”

Această publicație a apărut în cadrul Programului “Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii”, finanțat de Uniunea Europeană și co-finanțat și implementat de PNUD Moldova. Opiniile exprimate în această publicație aparțin autorilor și nu reflectă neapărat poziția Uniunii Europene sau a PNUD Moldova.

Conținut

Informație generală – „Dezvoltarea Parteneriatelor pentru Reducerea Numărului de Accidente Rutiere în Chișinău și Tiraspol”	4
Probleme abordate	5
Participanți la acest proiect	5
Formarea parteneriatelor locale și activitățile comune realizate în cadrul proiectului	6
Analiza statistică a accidentelor rutiere în Chișinău	11
Analiza statistică a accidentelor rutiere în Tiraspol	13
Recomandări utile pentru sporirea nivelului siguranței rutiere în Tiraspol	15
Recomandări utile pentru sporirea nivelului siguranței rutiere în Chișinău	16
Recomandări privind funcționarea ulterioară a parteneriatelor formate în viitor	17

Informație generală – „Dezvoltarea Parteneriatelor pentru Reducerea Numărului de Accidente Rutiere în Chișinău și Tiraspol”

Fiind un stat în proces de dezvoltare, Moldova se confruntă cu o multitudine de probleme de ordin politic, economic, precum și social. Una dintre problemele destul de grave căreia țara încearcă să-i facă față este cea a accidentelor rutiere, tragedii care iau viața sutelor de oameni, distrugând familii. Cu alte cuvinte, siguranța rutieră este o problemă socială ce implică viețile omenești, calitatea acestora și economia țării. Banca Mondială a estimat că fiecare viață pierdută pe drumurile Moldovei „costă” economia națională aproximativ 511000\$

(<http://www.saferoads.md/information/Police%20Exchange%20Programme.pdf>).

Pentru a contribui la reducerea numărului accidentelor rutiere, Automobil Club din Moldova în parteneriat cu Automobil Club din Transnistria și Alianța Estică pentru Transport Sigur și Durabil au implementat proiectul „Dezvoltarea parteneriatelor pentru reducerea numărului de accidente rutiere în Chișinău și Tiraspol”, în perioada iulie 2012 - iulie 2013. Acest proiect comun axat pe reducerea accidentelor rutiere s-a realizat cu asistența Programului „Susținerea Măsurilor de Promovare a Încrederii” finanțat de către UE și cofinanțat și implementat de către PNUD. Scopul final al acestuia a fost formarea unui parteneriat între autoritățile responsabile de securitatea tuturor participanților la trafic, și care ar fi eficient în confruntarea problemelor existente de siguranță rutieră.

Proiectul a deschis noi legături între municipalități, agenții locale și rețelele ale societății civile active în lupta pentru siguranța rutieră și reducerea numărului de accidente. Parteneriatul nou-format în fiecare dintre municipalități colaborează și va continua să susțină acțiunile inițiate pentru a spori nivelul siguranței la trafic. Această inițiativă s-a bazat pe o colaborare activă deja existentă între Automobil Club din Transnistria (ACT) și Automobil Club din Moldova (ACM), în parteneriat cu Alianța Estică pentru Transport Sigur și Durabil (EASST). Datorită EASST - o rețea de campanii de succes de siguranță rutieră, care operează în țările Parteneriatului Estic din UE, proiectul a beneficiat de îndrumarea experților atât din interiorul, cât și din afara Republicii Moldova.

Obiectivul general al proiectului a fost de a promova și întări încrederea între oamenii care locuiesc pe ambele maluri ale Nistrului. Prin acest proiect s-a contribuit la sporirea încrederii dintre oameni prin stabilirea de parteneriate în vederea abordării unei probleme majore de interes comun, cauză a sărăciei multor familii - decesele ca urmare a accidentelor rutiere. ACM și ACT a implicat în activitățile proiectului, și anume – ateliere de lucru, întâlniri, acțiuni de siguranță rutieră și campanii sociale, reprezentanți înalți ai municipalităților (Inspectoratul Național de Patrulare, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație, Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale, Ministerul Sănătății – Centrul Național Științifico-Practic de Medicină de Urgență, Direcția Educație, Tineret și Sport a Municipiului Chișinău, mass-media, precum și partenerii de peste Nistru – Administrația locală, Poliția Rutieră, Școala Auto, societatea civilă). Aceasta a dus la o colaborare eficientă și la schimbul de experiență între parteneriatele formate pe ambele maluri ale Nistrului (spre exemplu reprezentanții poliției au făcut schimb de experiență în vederea colectării și analizei datelor statistice, precum și petrecerea operațiunilor de siguranță rutieră în trafic). Proiectul a consolidat dialogul și parteneriatele între actorii non-guvernamentali și municipalități, creând 2 parteneriate la nivel local, în Chișinău și Tiraspol, ce au scopul de a reduce numărul accidentelor rutiere și a victimelor acestora.

Probleme abordate

În proiectul dat au fost abordate următoarele aspecte-cheie:

- Schimbarea procedurilor de elaborare a politicilor și a metodelor de punere a acestora în aplicare prin implicarea tuturor părților locale interesate, oferind comunităților locale un rol principal și influența cuvenită;
- Lipsa de evaluare și cunoștințe în elaborarea politicilor – oferind antrenament și instruire în cadrul evaluării și planificării strategice, bazate pe dovezi și consultare;
- Date slabe și inconsistente – prin efectuarea de analize comune a atitudinilor publice și a datelor disponibile privind accidentele rutiere cu efect fatal și vătămări corporale, precum și revizuirea performanțelor în concordanță cu standardele recomandate de UE, TRACECA și OMS.

Problemele identificate la Chișinău și Tiraspol necesitau o abordare nouă și inițiative inovatoare de siguranță rutieră, cu implicarea autorităților locale interesate în efectuarea de schimbări pozitive în domeniul securității la trafic.

Formarea parteneriatelor locale a contribuit la elaborarea unui plan de acțiuni specific fiecărei municipalități cu soluții-cheie în abordarea problemelor locale de siguranță rutieră.

Parteneriatele create, de asemenea, au deschis o nouă oportunitate schimbului de experiență între comunitățile locale de pe ambele maluri ale Nistrului, cu suportul partenerilor internaționali și experților implicați în proiect.

Participanți la proiect

Participanți în cadrul acestui proiect au fost autoritățile responsabile de asigurarea siguranței rutiere pentru participanții la trafic pe drumurile din Chișinău și Tiraspol și anume – Inspectoratul Național de Patrulare, Direcția Generală Transport Public și Căi de Comunicație, Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale, Ministerul Sănătății – Centrul Național Științifico-Practic de Medicină Urgentă, Direcția Educație, Tineret și Sport a Municipiului Chișinău, mass-media, precum și partenerii de peste Nistru – Automobil Club din Transnistria, Administrația locală din Regiune, Poliția Rutieră, Școala Auto și partenerii internaționali Alianța Estică pentru Transport Sigur și Durabil (EASST) și „Kent & Medway Safety Camera Partnership” din Marea Britanie.

Formarea parteneriatelor locale și activitățile comune din cadrul proiectului

Chișinău

Acțiunile din cadrul proiectului „Dezvoltarea parteneriatelor pentru reducerea numărului de accidente în Chișinău și Tiraspol” au debutat cu petrecerea unui sondaj de opinie privind atitudinea publică față de nivelul siguranței rutiere în ambele municipalități, rezultatele acestuia fiind publicate în raportul inițial comun. Raportul dat a fost prezentat în timpul primului atelier de lucru din cadrul proiectului, la care au participat personalități de rang înalt, precum Ambasadorul Marii Britanii – Excelența Sa Keith Shannon, Reprezentantul Rezident al PNUD în Moldova, d-na Nicola Harrington-Buhay, Hubert Duhot, Manager de Proiecte al Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova, precum și partenerii de la Alianța Estică pentru Transport Sigur și Durabil, directorul EASST – d-na Emma MacLennan și experții de la „Kent & Medway Safety Camera Partnership” din Marea Britanie.

Formarea parteneriatelor date a fost discutată în timpul aceluiași atelier de instruire, la care au participat și experți în domeniul siguranței rutiere din cadrul Alianței Estice pentru Transport Sigur și Durabil din Marea Britanie, care au prezentat experiența lor în crearea parteneriatelor locale pentru reducerea numărului de accidente rutiere. Împreună cu reprezentanții poliției, a structurilor municipale de transport și ai organizațiilor non-guvernamentale de pe ambele maluri ale Nistrului, a fost elaborată o viziune comună cu privire la posibilitatea și oportunitatea dezvoltării inițiativelor similare în Chișinău și Tiraspol.

Pe întreaga durată a proiectului au fost organizate, în parteneriat, 12 întâlniri lunare ale ACM și ACT, pentru a discuta planurile și acțiunile următoare, precum și 4 mese rotunde, 3 în luna noiembrie 2012 în Chișinău, în faza inițială a proiectului, și 1 în Tiraspol, în luna iulie 2013 cu implicarea experților străini. Subiectul principal al mesei rotunde petrecute în luna noiembrie 2012, a fost crearea parteneriatului pentru siguranță rutieră în Chișinău. Întâlnirea dată a beneficiat de informația oferită din partea experților EASST din Armenia și Ucraina, care au povestit despre acțiunile întreprinse în țările date și au răspuns la întrebările experților locali. Următoarea zi, același gen de masă rotundă a fost organizată și în Tiraspol. Ca rezultat al acestor întâlniri a fost elaborat un plan comun de acțiuni al autorităților locale responsabile, implicate în proiect, în cooperare cu organizațiile non-guvernamentale pentru fiecare oraș, Chișinău și Tiraspol, și s-a decis elaborarea unei Strategii locale. Totodată, în cadrul meselor rotunde a fost elaborat și semnat Acordul de Parteneriat între participanții proiectului, drept dovadă a colaborării ulterioare în vederea îmbunătățirii securității la trafic.

Totodată, în cadrul parteneriatelor formate s-au petrecut diverse acțiuni menite să ridice nivelul siguranței rutiere.

Un prim pas la etapa inițială a proiectului a fost participarea la expoziția „Security-2012”, unde ACM, în parteneriat cu Poliția Rutieră, a prezentat dispozitivul ce imită o lovitură frontală a autovehiculului la viteza de 30km/h, accentuând astfel necesitatea cuplării centurii

de siguranță. De asemenea, a avut loc decernarea premiilor în cadrul concursului online „Siguranța rutieră a copiilor”, prin care a fost promovată utilizarea scaunelor auto pentru copii și a elementelor reflectorizante de către pietoni. Premiile, care la fel au fost la tematica siguranței rutiere, au fost înmânate de către directorul EASST, d-na Emma MacLennan.

În cadrul proiectului au fost petrecute lecții de siguranță rutieră și securitate, de către partenerii implicați și anume Automobil Club din Moldova, Poliția Rutieră, Serviciul Situații Excepționale și Departamentul Municipal de Transport. Pentru aproximativ 100 de elevi din diferite instituții de învățământ (liceele „Mihai Eminescu”, „Universul”, „Chiril și Metodi”, „Liviu Rebreanu”) au fost organizate excursii la Școala Securității a Serviciului Situații Excepționale, unde le-au fost explicate principalele măsuri de securitate ce trebuie respectate în viața de zi cu zi, printre care și măsurile de siguranță rutieră și semnalele agentului de circulație rutieră.

Totodată, în școli, în parteneriat cu Poliția Rutieră, au fost petrecute ore pe tematica securității la trafic pentru aproximativ 600 de elevi din clasele primare. Elevilor din 6 licee din capitală („Universul”, nr. 29 „Liviu Rebreanu”, „Mihai Eminescu”, nr. 28 „Grigore Vieru”, „Mihail Sadoveanu”, „Chiril și Metodi”) le-au fost explicate principalele reguli de circulație, precum și la ce pericole se pot expune în stradă. La fel, tinerilor le-au fost demonstrate semnele agentului de circulație rutieră.

Pe parcursul lunii mai, 2013, în cadrul Săptămânii Mondiale a Siguranței Rutiere a ONU, Automobil Club din Moldova a desfășurat o serie de acțiuni Long Short Walk (LSW). LSW care a avut drept scop identificarea și promovarea măsurilor de protecție a pietonilor, contribuind astfel la atingerea obiectivului Deceniului de Acțiuni pentru Siguranța Rutieră 2011-2020, care este reducerea numărului accidentelor rutiere cu 50% până în 2020.

Această campanie a fost susținută atât de societatea civilă, cât și de organizațiile naționale și internaționale, persoane publice, vedete, politicieni și sportivi.

Piloții de curse ce au participat la campionatul național de Auto Slalom au susținut campania Long Short Walk și au menționat ca vor continua să promoveze siguranța tuturor participanților la trafic.

Circa 100 de elevi de la liceul teoretic „Universul”, însoțiți de profesorii lor și ACM au efectuat plimbarea Long Short Walk pentru siguranța rutieră a copiilor și pentru promovarea zonelor mai sigure în jurul școlilor.

Totodată, ACM a participat la conferința dedicată Săptămânii Siguranței Rutiere, organizată la sediul Ministerului Sănătății. La conferință au participat circa 50 de oameni, printre care șeful biroului Organizației Mondiale a Sănătății din Moldova, Jarno Habicht împreună cu colegii lui, precum și reprezentanții Inspectoratului Național de Patrulare (anterior Poliția Rutieră) și echipa ACM. Aceștia, la fel, au optat pentru drumuri mai bune, siguranța pietonilor și șoferi mai responsabili în cadrul acțiunilor LSW.

La data de 18 mai 2013 a avut loc evenimentul de celebrare a Zilei Europei la Chișinău, unde au fost prezenți politicieni și reprezentanți ai organizațiilor internaționale, care și-au exprimat suportul față de cauza siguranței rutiere în Republica Moldova, semnând posterele „Eu merg pentru...”, simbol al acțiunii Long Short Walk, ce a fost petrecută la nivel global.

De asemenea, Automobil Club din Moldova împreună cu Ambasadorul Marii Britanii în Republica Moldova, Philip Batson, actorul englez Tony Hawks și „Tony Hawks Centru” au desfășurat o acțiune de siguranță rutieră pentru copiii cu dizabilități, în cadrul Săptămânii Globale a Siguranței Rutiere. 100 de copii de la “Centrul Tony Hawks” au primit în dar, cu suportul OMS, elemente reflectorizante și caiete ce conțin principalele reguli de circulație.

În aceeași perioadă la Chișinău au fost construite 2 Terenuri de Siguranță Rutieră pentru copii, în cadrul proiectului moldo-estonian „Siguranța Rutieră a copiilor din Moldova”. Partenerii proiectului dat au fost: Poliția din Estonia, Automobil Club din Moldova, Inspectoratul Național de Patrulare, Serviciul Protecție Civilă și Situații Excepționale și Primăria mun. Chișinău.

Tiraspol

La data de 9 noiembrie 2012, în Tiraspol, Automobil Club din Transnistria a organizat în Tiraspol o masă rotundă la tema creării parteneriatelor pentru reducerea numărului de accidente rutiere. La această reuniune au fost invitați următorii experți: Șeful Secretariatului Consiliului Național pentru siguranța rutieră din Armenia – Poghos Shahinyan, Managerul de proiecte al Fundației în domeniul siguranței rutiere din Ucraina – Oxana Romanukha, reprezentanții Automobil Club din Moldova și ai parteneriatului din Chișinău, reprezentanții Automobil Club din Transnistria și partenerii locali din Tiraspol. În cadrul reuniunii experții și-au împărtășit experiența în ceea ce privește desfășurarea campaniilor de succes în domeniul siguranței rutiere în strânsă colaborare cu instituțiile publice municipale și organizațiile non-guvernamentale. Ca rezultat, participanții și-au exprimat intenția de a aplica experiența pozitivă a altor state CSI în domeniul siguranței rutiere în Transnistria.

Ziua internațională a comemorării victimelor accidentelor rutiere - La 18 noiembrie, în centrul orașului Tiraspol, a fost desfășurată acțiunea de comemorare a victimelor accidentelor rutiere, cu participarea Automobil Club din Transnistria.

În timpul amiezii șoferii din Tiraspol au oprit mijloacele de transport și au emis semnale sonore în semn de solidaritate și în memoria victimelor accidentelor de circulație.

Scopul acțiunii a fost de a aminti societății, o dată în plus, că în accidentele de circulație decedează un număr mare de persoane.

Pe parcursul zilei a fost recomandată circulația transportului cu luminile de întâlnire aprinse. Pe teritoriul Transnistriei, o patrulă a Inspectoratului Auto a însoțit un evacuator ce transporta un automobil care a avut de suferit într-un accident rutier, pentru a sensibiliza publicul larg cu privire la tragediile din stradă.

Elevii – tinerii inspecții de circulație rutieră – au oprit unitățile de transport pentru a îndemna șoferii să aibă grijă de viețile lor și ale celor din jur și să respecte regulile de circulație. Automobilistilor le-au fost înmânate panglici speciale, baloane albe și negre – simboluri ale memoriei și solidarității față de cei ce au avut de suferit în accidentele rutiere.

Lecții privind Regulamentul circulației rutiere pentru elevi - În primăvara anului 2013 au avut loc o serie de măsuri orientate spre îmbunătățirea nivelului de cunoștințe privind Regulamentul circulației rutiere printre elevi. La ce culoare a semaforului este permisă traversarea străzii, în ce locuri, care sunt regulile de comportament în stradă și pe drumuri. Despre toate acestea, și nu doar, angajații Inspectoratului Auto d din Tiraspol, în colaborare cu Automobil Club din Transnistria, le-au povestit la 400 de elevi din 4 școli din Tiraspol (nr. 6, 13, 18, 19). Tinerilor participanți le-a fost oferită astfel posibilitatea să-și demonstreze propriile reguli de circulație rutieră, precum și capacitatea de a fi participanți atenți la trafic. Astfel de acțiuni, bine puse la punct, ale participanților la procesul educativ contribuie la formarea unor deprinderi stabile de comportament în condiții de siguranță pe străzi și drumuri printre elevi și reprezintă o garanție a securității lor în viitor.

Ziua Europei în Tiraspol - La 26 mai 2013, la Tiraspol a fost sărbătorită Ziua Europei. În Parcul „Pobeda” reprezentanțele țărilor UE au oferit atenției locuitorilor orașului standuri informaționale și măsuțe cu materiale informative.

Locuitorii orașului Tiraspol au participat activ la concursurile desfășurate în cadrul acestui eveniment, organizate de către reprezentanții „Satului European”.

Automobil Club din Transnistria, în colaborare cu Automobil Club din Moldova și reprezentanții Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD) în Moldova, au participat, de asemenea, la acest eveniment, organizând un șir de acțiuni împreună – distribuirea materialelor promoționale, concursul desenei la tema siguranței rutiere și acțiunea Long Short Walk.

Participarea la acest eveniment le-a permis locuitorilor orașului Tiraspol să facă cunoștință cu cultura, istoria și tradițiile popoarelor europene, precum și să afle care sunt programele și proiectele implementate de către acestea, inclusiv ceea ce ține de siguranța în trafic. Au fost oferite în jur de 2500 de premii pentru participare și suveniruri precum materiale reflectorizante, tricouri, autocolante speciale și broșuri pentru șoferi și pietoni.

La data de 17 iulie 2013, în cadrul mesei rotunde „Siguranța Rutieră și rolul parteneriatelor locale” au fost prezentate rezultatele activității parteneriatelor create în Chișinău și Tiraspol pentru reducerea numărului accidentelor rutiere, precum și recomandările, și sustenabilitatea proiectului. Evenimentul a avut loc la Tiraspol, fiind organizat de către Automobil Club din Transnistria (ACT) în colaborare cu Automobil Club din Moldova (ACM). La eveniment au fost prezenți experții EASST din Marea Britanie și Georgia, principalele părți interesate din municipiile Chișinău și Tiraspol (Poliția, companiile locale de transport, departamentele Sănătății și Situațiilor Excepționale, etc.) și reprezentanții PNUD Moldova.

La evenimentul de încheiere, reprezentanții parteneriatelor create în ambele localități au primit veste reflectorizante, donate de către EASST, Kent Highway Agency și Amey Company din Marea Britanie.

Analiza statistică a accidentelor rutiere în Chișinău

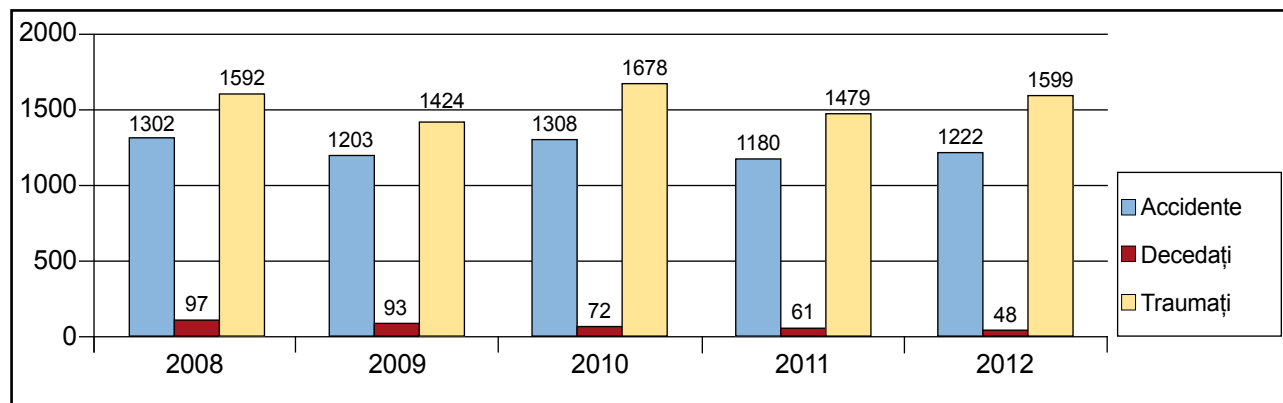
Analiza accidentelor de circulație înregistrate pe perioada anului 2012, denotă, că în perioada dată, în municipiul Chișinău au fost înregistrate **1222** (1180 - a. p.) **accidente de circulație, soldate cu 48 (61 a. p.) persoane**, altele **1599** persoane (1479 a. p.) **fiind traumatizate**.

Din numărul total de accidente soldate cu persoane traumatizate, **320** (- 11,60 %) au fost calificate ca accidente grave, iar altele **902** (+ 10,27 %) s-au soldat cu diverse leziuni ușoare.

În comparație cu anul precedent, numărul total al accidentelor este în creștere cu +3,56 %, al **persoanelor decedate** este în scădere cu - **21,31** %, în creștere este numărul persoanelor traumatizate cu + 8,11 %.

Numărul accidentelor înregistrate în municipiu constituie **44,99** % din numărul total de accidente înregistrate în toată republica (**2716** accidente), al persoanelor decedate constituie **10,93** % (**439** pe republică), iar al celor traumatizate constituie **45,76** % (**3494** pe republică).

Figura 1.1. Dinamica accidentelor rutiere pe perioada 12 luni, anii 2008-2012

Analiza efectuată după categoriile accidentelor, arată că, din numărul total de accidente, cea mai mare parte o constituie:

- tamponarea pietonilor – **544 accidente** (44,51 % din numărul total de accidente)
- ciocnirea mijloacelor de transport – **521** (42,63 %);
- tamponarea cu obstacole – **71** (5,81 %);
- inversiunea mijloacelor de transport - **22** (1,80 %);
- căderea pasagerului în interiorul vehiculului și din vehicul – **29** (2,37 %)

Conform statisticii, cea mai mare parte din numărul de accidente s-a produs din vina **conducătorilor auto: 1125 (92,06%** din toate accidentele comise).

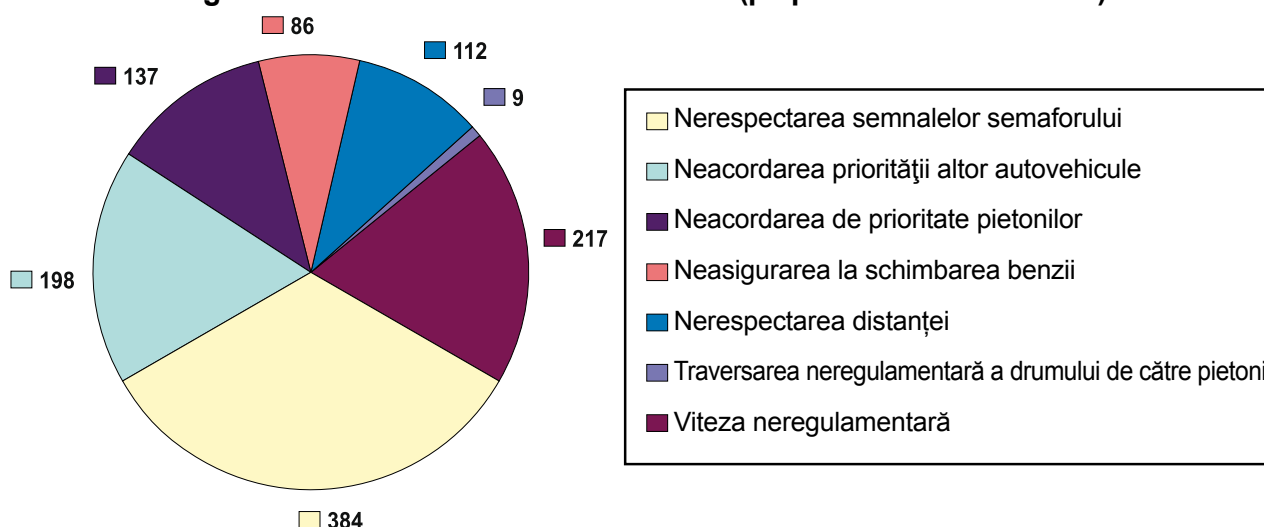
Din vina pietonilor s-a produs fiecare al 9-lea accident rutier (**10,22** % din numărul total de accidente).

Principalele cauze generatoare ale accidentelor rutiere soldate cu victime au fost:

- neacordarea priorității pietonilor **384 cazuri (18 persoane decedate, 383 traumatate)**;
- neasigurarea la schimbarea benzii sau direcției de mers - **198** cazuri;
- traversarea neregulamentară a drumului de către pietoni - **86** cazuri;
- neacordarea priorității altor autovehicule - **217**;
- nerespectarea distanței dintre vehicule - **137** cazuri;
- viteza neregulamentară - **112** cazuri;
- oprirea/staționarea incorectă - **28** cazuri.

Figura 1.2. Cauzele accidentelor rutiere (pe parcursul anului 2012)

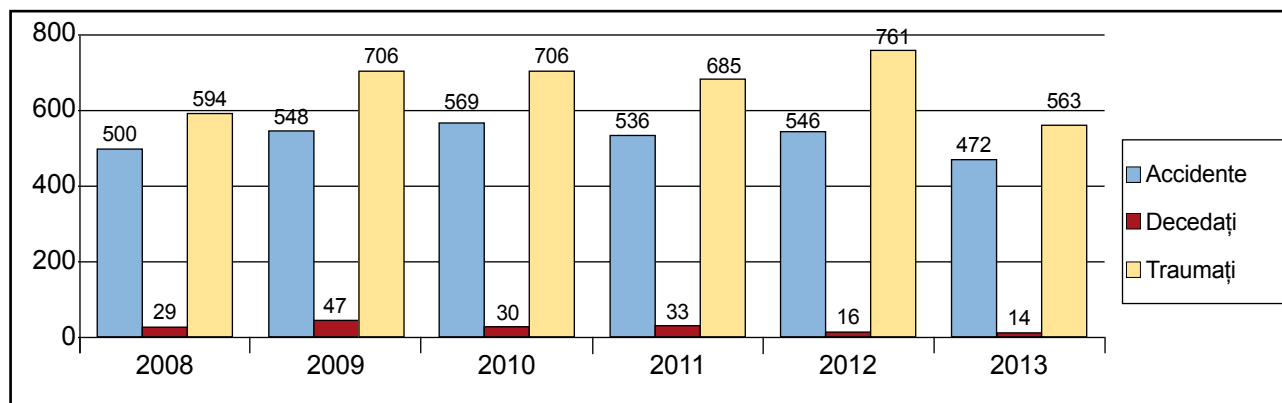
Numărul accidentelor în care au suferit copii, în comparație cu aceeași perioadă a anului precedent, este la același nivel, fiind înregistrate 213 asemenea accidente sau 17,43 % din numărul total, în rezultatul cărora au decedat 2 copii și au fost traumatizați 233 (- 7,79 %) copii.

Analiza accidentelor de circulație înregistrate **în perioada a 6 luni ale 2013**, denotă, că în municipiul Chișinău au fost înregistrate **472** (564 - a.p.) accidente de circulație, soldate cu **14** (16 a.p.) persoane, iar altele **563** persoane (761 a. p.) au fost traumatizate.

Din numărul total de accidente soldate cu persoane traumatizate, **109 (-25,8%)** au fost calificate ca **accidente grave**, altele **363 (-12,9 %)** s-au soldat cu diverse **leziuni ușoare**.

În comparație cu anul precedent, numărul total al accidentelor este în **descreștere cu - 16,3 %**, **al persoanelor decedate este în scădere cu -12,5%**, în diminuare este și numărul **persoanelor traumatizate cu - 26 %**.

Figura 1.3. Dinamica accidentelor rutiere în perioada 6 luni, anii 2008-2013

Analiza efectuată după categoriile accidentelor, denotă că, din numărul total de accidente, cea mai mare parte o constituie:

- tamponarea pietonilor – **218**;
- ciocnirea mijloacelor de transport – **201**;
- căderea pasagerului în vehicul și din vehicul - **19**;
- tamponarea obstacolelor – **18**;
- inversiunea mijloacelor de transport - **9** cazuri.

Principalele cauze generatoare ale accidentelor rutiere soldate cu **victime** au fost:

- neacordarea priorității pietonilor - **167** cazuri;
- neasigurarea la schimbarea benzii sau direcției de mers - **75**;
- traversarea neregulamentară a drumului de către pietoni - **30**;
- neacordarea priorității altor autovehicule - **77**;
- nerespectarea distanței dintre vehicule - **69**;
- viteza neregulamentară - **26**;
- oprirea / staționarea incorectă - **17 cazuri**.

Analiza statistică a accidentelor rutiere în Tiraspol

Toate accidentele rutiere petrecute în Tiraspol sunt înregistrate la Inspectoratul Auto din Tiraspol, companiile de transport și organizațiile privind traficul rutier, indiferent de gradul leziunilor corporale cauzate victimelor și dimensiunile prejudiciilor materiale.

Pe parcursul primelor 6 luni ale anului 2013, pe drumurile din Tiraspol au avut loc 22 de accidente rutiere, în care au decedat 2 persoane, iar altele 20 au fost rănite.

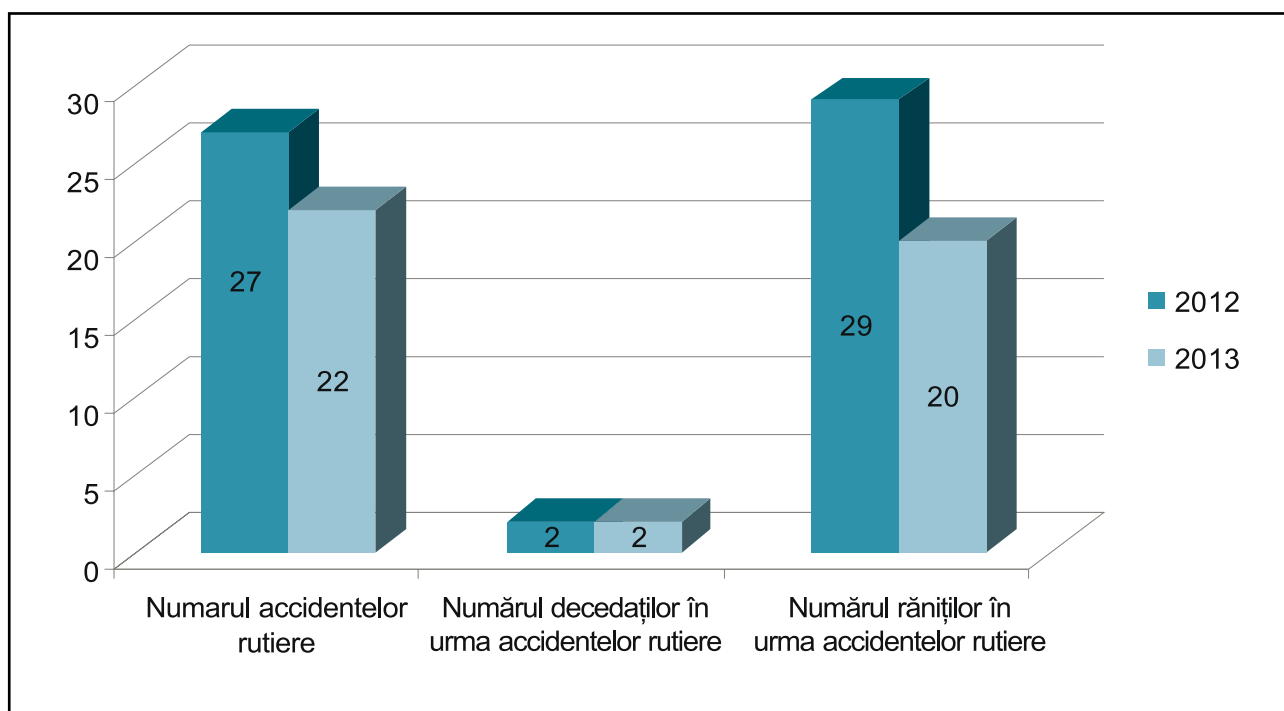
În comparație cu perioada analogică a anului trecut, numărul accidentelor rutiere s-a micșorat cu 5 cazuri, numărul persoanelor decedate nu s-a redus, iar numărul persoanelor rănite s-a redus cu 9 persoane.

Statistica accidentelor rutiere pentru primele 6 luni ale anului 2013 și perioada analogică a anului 2012 în or. Tiraspol

Indici	6 luni 2012	6 luni 2013
Numărul accidentelor rutiere	27	22
Numărul persoanelor decedate în rezultatul accidentelor rutiere	2	2
Numărul persoanelor rănite în rezultatul accidentelor rutiere	29	20

În diagramă este reflectată varierea indicilor enumerați:

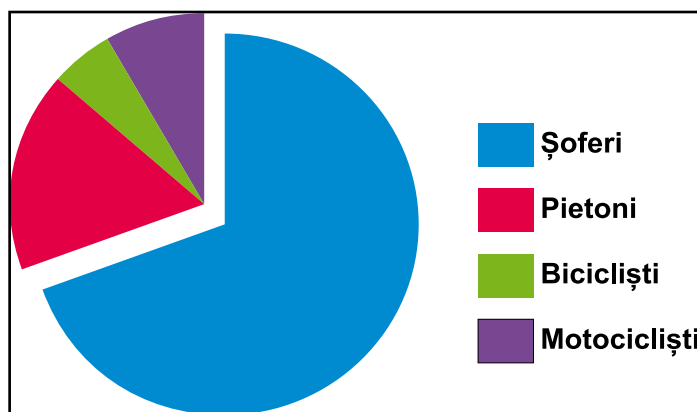
Statistica accidentelor rutiere pentru primele 6 luni ale anului 2013 comparate cu perioada analogică a anului 2012 în or. Tiraspol

Majoritatea accidentelor rutiere se petrec din vina șoferilor care încalcă Regulamentul circulației rutiere, precum și din cauza calificării insuficiente.

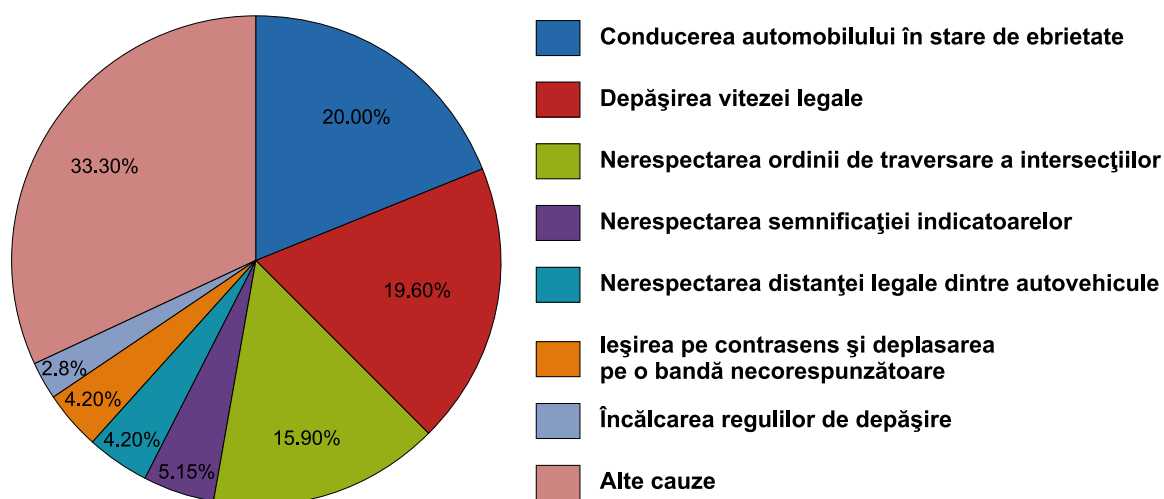
Persoane vinovate de accidentele rutiere	Cota din numărul total de accidente rutiere, %
Șoferi	69,7
Pietoni	16,9
Bicicliști	5,1
Motocicliști	8,3

Persoane vinovate de accidentele rutiere

Cauzele principale ale accidentelor rutiere provocate de șoferi

Conducerea automobilului în stare de ebrietate	20%
Depășirea vitezei legale	19,6%
Nerespectarea ordinii de traversare a intersecțiilor	15,9%
Nerespectarea semnificației indicatoarelor	5,15%
Nerespectarea distanței legale dintre autovehicule	4,2%
Ieșirea pe contrasens și deplasarea pe o bandă necorespunzătoare	4,2%
Încălcarea regulilor de depășire	2,8%
Alte cauze	33,3%

Dacă este să ținem cont de faptul că în accidentele rutiere moare partea activă și aptă de muncă a societății, atunci la numărul persoanelor salvate de la moarte și traumatisme pot fi adăugate 10-20%, și anume copiii care se pot naște în următoarele decenii. Acest lucru poate îmbunătăți semnificativ situația demografică.

Imperfecțiunea omului trebuie să fie compensată printr-o infrastructură dezvoltată – acostament protejat și nepericulos, automobile sigure și în stare bună, sisteme informaționale corespunzătoare, precum și un sistem eficient de salvare în caz de accidente rutiere.

Recomandări utile pentru ridicarea nivelului siguranței rutiere în Tiraspol

Pentru reducerea numărului de persoane decedate și traumatizate în rezultatul accidentelor de circulație, este necesar să fie soluționate un șir de probleme, de care la moment depinde reducerea la minimum a pierderilor social-economice în urma accidentelor rutiere.

Automobil Club din Transnistria, împreună cu experții implicați în proiect, au evidențiat un șir de măsuri, implementarea cărora va influența semnificativ îmbunătățirea situației pe drumurile din Transnistria:

- monitorizarea acostamentelor în ceea ce privește siguranța acestora
- revizuirea cerințelor prevăzute pentru șoferii unităților de transport participante la trafic
- programe complexe de sporire a securității circulației rutiere în regiuni
- reglementarea legislativă a activității individuale în domeniul transporturilor
- îmbunătățirea condițiilor de circulație pe drumurile principale și secundare din orașe și localitățile mici
- îmbunătățirea stării acostamentelor și pantelor platformelor de pământ de pe drumurile pentru automobile, înlăturarea obstacolelor laterale
- îmbunătățirea profilului longitudinal al drumului și a condițiilor de vizibilitate
- restabilirea suprafeței drumurilor
- creșterea uniformității suprafeței drumurilor
- creșterea aderenței suprafeței drumurilor
- amenajarea și renovarea la timp a străzilor pietonale și drumurilor
- reglementarea opririlor și staționărilor automobilelor
- utilizarea materialelor reflectorizante de către participanții la trafic, căști de protecție pentru motocicliști și bicicliști
- dotarea tehnică a motoretelor și motocicletelor
- cerințe față de nivelul de pregătire al șoferilor
- obținerea în etape a permisului de conducere și implementarea de restricții în conducerea automobilului
- înăsprirea sancțiunilor pentru conducerea automobilului în stare de ebrietate
- controlul automatizat al vitezei
- controlul automatizat al circulației la culoarea roșie a semaforului.

Recomandări utile pentru ridicarea nivelului siguranței rutiere în Chișinău

- Implicarea mai multor ONG-uri în proiecte similare ce vizează siguranța rutieră
- Introducerea unor reguli unitare privind siguranța rutieră în sectorul privat și public
- Dezvoltarea principiilor de responsabilitate civică privind ideile de promovare a siguranței rutiere
- Convingerea factorilor de decizie că siguranța rutieră nu este o metodă de promovare a politicilor proprii
- Adaptarea legislației la necesitățile actuale
- Respectarea principiilor managementului rutier internațional
- Organizarea sistematică a raidurilor de profilaxie a încălcărilor Regulamentului circulației rutiere atât în rândurile conducătorilor auto, cât și în rândurile pietonilor, în locurile aglomerate
- Implementarea, în sistemul automatizat de dirijare a circulației rutiere, a video-detectorilor și detectorilor inductivi, pentru a efectua controlul și dirijarea optimizată a fluxurilor de transport, modelarea regimului de funcționare al semafoarelor în funcție de intensitatea acestora
- Aducerea în starea corespunzătoare a pasajelor subterane pentru pietoni, restabilirea sistematică a marcajului și indicatoarelor rutiere la trecerile pentru pietoni
- Amenajarea și construcția parcarilor
- Amenajarea stațiilor intermediare și terenurilor tehnologice ale transportului public de călători în conformitate cu standardele existente
- Amenajarea benzilor de circulație a transportului public pe traseele rutelor existente și crearea condițiilor circulației libere
- Amenajarea drumurilor cu indicatoare și marcaje rutiere în conformitate cu standardele existente, instalarea parapetului de siguranță pe sectoarele de drum cu nivel înalt de accidentare a pietonilor
- Revizuirea cadrului legal și participarea la elaborarea propunerilor de modificare a actelor normative și legislative în domeniul siguranței rutiere, promovarea acestora spre aprobare de către Guvern și Parlament
- Promovarea studierii mai aprofundate a problemei siguranței rutiere în școli și mărirea numărului de lecții de securitate rutieră, precum și elaborarea materialelor didactice special destinate elevilor și promovarea problemelor siguranței rutiere abordate la nivel de Guvern și Parlament
- Implementarea politicilor de șofat sigur în cadrul parcurilor de mașini ale organizațiilor de stat și private
- Implicarea mass-media în soluționarea problemelor de siguranță rutieră prin promovarea intensivă a necesității respectării regulilor de circulație și difuzarea spoturilor tematice cu caracter social.

Recomandări ce pot fi implementate în cadrul Parteneriatelor formate

- Organizarea și petrecerea periodică a săptămânilor siguranței rutiere, marcarea Zilei Comemorării Victimelor Traficului Rutier – fiecare a 3 zi de duminică din luna noiembrie, a Decadei de Acțiuni pentru Siguranța Rutieră 2011-2020 și organizarea acțiunilor de informare a populației privind Siguranța Rutieră
- Elaborarea, editarea și distribuirea mini-broșurilor și pliantelor cu informație generală cu referire la principalele măsuri de siguranță rutieră, informație privind acordarea primului ajutor în caz de accidente rutiere
- Promovarea utilizării elementelor reflectorizante de către pietoni
- Expoziții de cărți și broșuri la tema siguranței rutiere
- Promovarea audio și video clipurilor la tema siguranței rutiere
- Organizarea și petrecerea acțiunilor și concursurilor la terenul educației rutiere pentru copii - „Orășelul copiilor” construit în cadrul proiectului moldo-estonian, unde copii pot învăța prin metoda practică să se comporte corect pe stradă
- Organizarea activităților cu caracter ecologic în cadrul Inițiativei Uniunii Europene „În oraș fără automobilul meu”
- Organizarea meselor rotunde, inclusiv televizate, cu participarea reprezentanților direcțiilor interesate, participarea partenerilor, atât din Parteneriat, cât și din afara lui, cu abordarea problemelor asigurării circulației rutiere, starea drumurilor și a mijloacelor tehnice de organizare a circulației rutiere, cadrului legislativ al asigurării securității circulației rutiere
- Anunțarea în transportul public a informației și statisticii despre accidentele rutiere, precum și sfaturi de comportament în trafic și pe stradă, modul de traversare a străzii și alte sfaturi utile și atenționări
- Funcționarea de lungă durată a parteneriatului între autoritățile responsabile și alte instituții, atât administrative cât și non-guvernamentale, în scopul reducerii numărului de accidente rutiere la nivel local.

Recomandări pentru funcționarea ulterioară a Parteneriatelor formate

- Implementarea planului local de măsuri privind îmbunătățirea siguranței rutiere și promovarea măsurilor de securitate în fiecare localitate
- Elaborarea Strategiilor Locale pentru fiecare oraș în vederea implementării măsurilor de siguranță rutieră
- Schimb de experiență pe problema securității rutiere între Chișinău și Tiraspol, cu alte orașe din Moldova și de peste hotare.

Aceste recomandări urmează a fi prezentate, de către experții implicați în proiect, la întâlnirile de nivel local și național (Consiliilor Municipale din 2 localități și Consiliului Național pentru Securitatea Circulației Rutiere din Moldova).

Automobil Club din Moldova este o asociație obștească, non-guvernamentală, non-profit, membră a Federației Internaționale de Automobilism și a Consiliului Național pentru Securitatea Circulației Rutiere din Moldova, care participă în proiecte internaționale ce vizează siguranța la trafic. Astfel, în anul 2009, ACM a lansat la nivel național, proiectul internațional „Make Roads Safe” („Să facem Drumurile mai Sigure”), în cadrul căruia sunt întreprinse diferite acțiuni menite să ridice nivelul siguranței la trafic și să sensibilizeze publicul larg și autoritățile publice despre gravitatea problemei. (www.saferoads.md)

Eastern Alliance for Safe
and Sustainable Transport

Alianța Estică pentru Transport Sigur și Durabil – EASST este o organizație de caritate, înregistrată în Marea Britanie. EASST a avansat de la o rețea locală de organizații din Europa de Est, ce se ocupă de probleme ale siguranței rutiere, împreună cu parteneri din Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Moldova, Rusia și Ucraina. Partenerii EASST cooperează în vederea promovării siguranței rutiere, dezvoltării și implementării proiectelor regionale și trans-frontaliere, prin efectuarea schimbului de experiență și resurse. (www.easst.co.uk)

Automobil Club din Transnistria a fost fondat în anul 2008 de un grup de entuziaști, care au simțit necesitatea constituirii unui club local, ce ar putea întreprinde activități concrete legate de ridicarea nivelului siguranței rutiere în regiune. În anul 2009 a fost creat parteneriatul cu ACM menit să fortifice activitățile petrecute pentru promovarea siguranței la trafic. (www.safetyroads.org)

Organizația Națiunilor Unite în colaborare cu Organizația Mondială a Sănătății au proclamat anii 2011-2020 Decada de Acțiuni pentru siguranța traficului rutier, la nivel global. Comisia Globală pentru Siguranța Rutieră recomandă ca scopul acțiunilor din cadrul Decadei să fie asigurarea unei reduceri cu 50% a numărului victimelor circulației rutiere până în anul 2020, anume prin întreprinderea diferitor măsuri la nivel național în fiecare stat (A/RES/64/255, din 2 martie 2010). Pentru atingerea obiectivelor a fost elaborat Planul Global pentru Decada de Acțiuni pentru siguranța rutieră 2011-2020, care prevede un cadru general al activităților pe parcursul anilor, îmbunătățirea siguranței infrastructurii rutiere și a rețelelor de transport, dezvoltarea sistemelor de securitate a autovehiculelor, îmbunătățirea comportamentului participanților la trafic, precum și perfecționarea sistemelor de îngrijire post-accident.

ACM, ACT și EASST susțin Decada de Acțiuni pentru Siguranța Rutieră 2011-2020 și activitățile petrecute pe parcursul acestui deceniu în domeniul siguranței rutiere care sunt întreprinse pentru a atinge scopul final – reducerea cu 50% a numărului victimelor accidentelor rutiere până în 2020.

E timpul să acționăm! Împreună putem salva milioane de vieți!

Uniunea Europeană este constituită din 27 state membre, care au decis să-și unească treptat abilitățile, resursele și destinele. Împreună, pe parcursul unei perioade de 50 de ani de extindere, ele au creat o zonă de stabilitate, democrație și dezvoltare durabilă, menținând în același timp diversitatea culturală, toleranța și libertățile individuale. Uniunea Europeană este decisă să împărtășească realizările și valorile sale cu țările și oamenii din afara frontierelor sale.

*Empowered lives.
Resilient nations.*

Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare lucrează cu oamenii la toate nivelurile societății pentru a sprijini crearea unor țări rezistente la crize și pentru a ghida și susține o dezvoltare, care contribuie la îmbunătățirea vieții fiecărui om. Prezenți în 177 de țări și teritorii, noi oferim o perspectivă globală și soluții locale pentru abilitarea oamenilor și pentru crearea unor țări rezistente. Vă rugăm să vizitați: www.undp.org și www.md.undp.org .

Empowered lives.
Resilient nations.